

Tomasz Szulc
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie

Garnizon Nysa w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1946-2001 (Streszczenie w języku polskim)

Przedmiotem niniejszej pracy jest prezentacja historii Garnizonu Nysa w latach 1946-2001 w szerokiej perspektywie zmian organizacyjno-strukturalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, skutków jego likwidacji oraz wniosków dotyczących restrukturyzacji garnizonów Wojska Polskiego w przyszłości.

Praca składa się z pięciu części, wstępu i zakończenia. Rozdział pierwszy przedstawia wojskowe aspekty dziejów Nysy od momentu jej powstania aż do końca II wojny światowej. Na podstawie literatury i aktów prawnych opisano położenie administracyjne i geograficzne Nysy oraz militarne aspekty historii Nysy do 1945 roku. Rozdział pierwszy kończy się przedstawieniem dziejów Garnizonu Nysa w latach 1946-2001 ujętych w kontekście najważniejszych zmian zachodzących w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

W drugim rozdziale na podstawie źródeł archiwalnych oraz literatury zostały przedstawione miejsca jednostek wojskowych Garnizonu Nysa w strukturach organizacyjnych Wojska Polskiego w latach 1946-2001. Następnie scharakteryzowano zmiany struktur organizacyjnych zasadniczych związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów stacjonujących na terenie garnizonu od zakończenia II wojny światowej aż do jego likwidacji w 2001 roku. W szczególności zaprezentowano struktury: 7. Łużyckiej Dywizji Piechoty, 2. Warszawskiej Dywizji Zmechanizowanej oraz 22. Karpackiej Brygady Piechoty Górskiej.

W trzecim rozdziale pracy na podstawie materiałów archiwalnych oraz literatury dokonano analizy, a następnie opisano proces wymiany i modernizacji sprzętu i uzbrojenia wojsk lądowych w latach 1945-2001. W kolejnej części rozdziału przedstawiono wyposażenie materiałowo-techniczne zasadniczych jednostek wojskowych Garnizonu Nysa w okresie jego funkcjonowania.

Bazując na literaturze przedmiotu, źródłach archiwalnych oraz wywiadach przeprowadzonych z byłymi żołnierzami służącymi w Nysie został napisany czwarty

rozdział pracy. Zawiera on koncepcje użycia jednostek wojskowych garnizonu, przebieg ich szkolenia oraz udział żołnierzy Garnizonu Nysa w misjach pokojowych i konfliktach zbrojnych.

W rozdziale piątym pracy ukazano zadania niemilitarne wykonywane przez żołnierzy Wojska Polskiego w latach 1945-2001 na rzecz państwa i społeczeństwa. Ponadto na podstawie źródeł archiwalnych i literatury przedstawiono rolę wojsk stacjonujących w Garnizonie Nysa w życiu społeczeństwa miasta i regionu. W ostatniej części rozdziału opisano przebieg likwidacji garnizonu, jej skutki dla regionu oraz wnioski dotyczące restrukturyzacji garnizonów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Dzieje Ziemi Nyskiej były na przestrzeni wieków nierozzerwalnie związane z historią wojskowości. Garnizon zawsze pełnił istotną rolę w strategii obronnej państwa, na terenie którego był położony. W latach 1946-2001 nyskie jednostki wojskowe przeszły znaczne przeobrażenia w dziedzinie organizacji, wyposażenia materiałowo-technicznego, szkolenia oraz koncepcji ich użycia. Wraz z upływem lat rola wojsk Garnizonu Nysa w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej systematycznie malała, co ostatecznie doprowadziło do jego likwidacji.

Tomasz Sulek